

עפ"ג 3898/05/15 - מאיר אלמגור נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 3898-05-15 אלמגור(אסיר) נ' מדינת ישראל 09 יוני 2015

בפני הרכב כב' השופטים:

יגאל גריל, שופט בכיר (אב"ד)

כמאל סעב, שופט

שמואל ברלינר, שופט עמית

המערער: מאיר אלמגור (אסיר) ע"י ב"כ עוה"ד פארס בריק (ס).

ציבורית

נגד

המשיבה: מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עו"ד נמירובסקי

פסק דין

א. הערעור שבפנינו הוא על גזר דינו של בית משפט שלום בחיפה (ס. הנשיא כב' השופט א. קנטור), מיום 27.4.15 ב-ת.פ. 5001/02 לפיו נדון המערער, יליד שנת 1949, לשנת מאסר בפועל וכן הופעל מאסר מותנה בן 10 חודשים שהוטל עליו ב-ת.פ. 2209/00 של בית משפט השלום בחיפה, כך שבסך הכל על המערער לרצות 22 חודשי מאסר בפועל שיחושבו מיום מעצרו (6.3.14).

בנוסף גם נדון המערער למאסר מותנה בן 12 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי לא יעבור עבירה בגינה הורשע.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

כנגד המערער הוגש לבית משפט השלום בחיפה כתב אישום בשנת 2002 בו יוחסו לו עבירות של זיוף בנסיבות מחמירות, בניגוד לסעיף 418 סיפא של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), שימוש במסמך מזויף בניגוד לסעיף 420 של חוק העונשין, כמו גם בידוי ראיות בניגוד לסעיף 238 של חוק העונשין.

ג. הרקע להגשת כתב האישום היה כדלקמן:

בתאריך 4.7.01 הורשע המערער בבית המשפט המחוזי (ת"פ 202/01) ונדון למאסר בן 11 חודשים. לאחר מתן גזר הדין הגיש המערער בתאריך 18.10.01 ערעור לבית המשפט העליון ב-ע"פ 8166/01, ובו טען כי בעת עריכת הסדר הטיעון הוא לא היה כשיר מבחינה נפשית ולכן ביקש לעכב את ביצוע גזר הדין. משלא הומצאה לבית המשפט העליון חוות דעת רפואית התומכת בטענתו זו של המערער, הורה בית המשפט העליון כי

המערער יחל את ריצוי עונשו בתאריך 17.2.02.

ד. במועד בלתי ידוע, זייף המערער מסמך הנחזה להיות חוות דעת רפואית שנערכה על ידי הפסיכיאטר ד"ר אנטולי קריינין בה צוין, בין היתר, כי המערער סובל מפסיכوزה אקוטית פעילה ביותר ואינו כשיר לעמוד לדין. המערער זייף את חוות הדעת והשתמש בה על מנת לעכב ולבטל את ריצוי עונש המאסר שהוטל עליו ועל מנת לבטל את פסק הדין שניתן נגדו בבית המשפט המחוזי ומתוך כוונה לשבש הליכי משפט.

ה. בתאריך 14.2.02 התקשר המערער למי שהיה אז בא כוחו, מסר לידיו את חוות הדעת המזויפת, ואותו סנגור, שקיבל את חוות הדעת מבלי שידע שהיא מזויפת, הגיש אותה ביום 15.2.02 לבית המשפט העליון. על בסיס חוות דעת מזויפת זו ניתנה החלטה בבית המשפט העליון לפיה יעוכב עונש ריצוי המאסר עד הדיון בערעורו של הנאשם (המערער).

ו. נטען איפוא בכתב האישום שהוגש כנגד המערער לבית משפט השלום בחיפה, כי במעשיו אלה, כמפורט לעיל, זייף המערער ועשה שימוש במסמך הנחזה להיות חוות דעת רפואית שנעשתה על ידי ד"ר אנטולי קריינין, וכן זייף ועשה שימוש בחתימתו של הרופא בכוונה לקבל באמצעות זיוף זה דבר, להכשיל ולמנוע הליך שיפוטי וזאת בנסיבות מחמירות המתבטאות בכך שהמסמך המזויף הוגש לבית המשפט העליון למטרה הנ"ל.

בנוסף, כך נטען בכתב האישום, בדה המערער ראייה והשתמש בה בכוונה להטעות רשות שיפוטית.

ז. המערער כפר בעובדות כתב האישום והתיק התנהל בפני כב' השופטת א. קנטור בשבתה אז בבית משפט השלום בקריות.

במהלך שמיעת הראיות נשמעו עדי התביעה, וכן עדי ההגנה ובהם המערער.

בתום שמיעת ראיות ההגנה קבע בית משפט השלום מועד למתן הכרעת הדין ליום 3.6.08 ואולם מאז אותו תאריך נעלם המערער ולא אותר על ידי מי שהייתה באת כוחו באותו שלב. מצינת כב' השופטת קנטור בגזר דינה, כי הדיונים נדחו מזמן לזמן על מנת לאתר את המערער ואולם ביום 22.10.08 לאחר שהמערער לא אותר הורתה כב' השופטת על התליית ההליכים בתיק עד לאיתורו של המערער.

ח. בתאריך 23.2.2015 הורתה כב' השופטת קנטור על חידוש ההליכים כנגד המערער, זאת לאחר שהוא הוסגר לארץ ממקום מעצרו בשווייץ שם שהה במעצר עקב הגשת בקשת הסגרה בעניינו.

בתאריך 23.2.15 אף הקריאה כב' השופטת א. קנטור את הכרעת הדין שהייתה מוכנה מאז 3.6.2008 ואשר

נבצר ממנה להקריא אותה במועד מחמת אי איתורו של המערער.

ט. בהכרעת הדין שניתנה קבעה כב' השופטת א. קנטור, כי היא מעדיפה את גרסת עדי התביעה על פני גרסת עדי ההגנה, קבעה שעובדות כתב האישום הוכחו בפניה מעבר לספק סביר ולפיכך היא הרשיעה את המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, כמפורט כבר לעיל.

י. בטיעונים לעונש בפני בית משפט קמא ציין בא כוח המשיבה, כי המערער נעצר בשווייץ בתאריך 6.3.14 ומאז הוא מצוי במעצר.

בא כוח המשיבה גם הגיש לעיון בית משפט קמא פלט הרשעות קודמות של המערער לרבות מאסר מותנה תלוי ועומד כנגדו בן 10 חודשים.

בא כוח המשיבה אף ציין בפני בית משפט קמא שאין זו הפעם הראשונה בה מבצע המערער עבירות מרמה, זיוף ובידוי ראיות, ומה גם שהחומרה בענייננו היא שעבירות אלה בוצעו כדי להטעות את בית המשפט העליון ואף תוך הטעיית מי שהיה אז סגורו של המערער שמבלי ידיעה הגיש את המסמך המזויף לבית המשפט העליון.

יא. בא כוח המשיבה ציין בפני בית משפט קמא, כי האינטרס הציבורי גובר על האינטרס האישי. למערער אין אופק שיקומי וחלקו בביצוע העבירות הוא עיקרי ואף בלעדי ולכן יש להטיל עליו ענישה משמעותית ומרתיעה.

המערער, כך לטענת בא כוח המשיבה, הפך את המרמה לדרך חייו וחזר פעם אחר פעם לאורך השנים על ביצוע עבירות מרמה ובידוי ראיות. עונש המאסר המותנה בן 10 החודשים שהיה תלוי ועומד כנגדו לא הרתיעו מלחזור ולבצע פעם אחר פעם אותו סוג של עבירות.

יב. לטעמו של בא כוח המשיבה, מתחם הענישה ההולם נע בין 24 ל-26 חודשי מאסר בפועל כשהעונש לדעתו אמור להיות ברף הגבוה של המתחם.

לפיכך ביקש בא כוח המשיבה מבית משפט קמא להטיל על המערער עונש מאסר ארוך ומרתיע ברף הגבוה, להפעיל את עונש המאסר המותנה בן 10 החודשים וכן להטיל על המערער מאסר על תנאי וכן קנס שיכלול את עלויות ההסגרה של המערער.

יג. סגורו של המערער ציין בפני בית משפט קמא כי הכרעת הדין הוקראה לאחר שנכנס לתוקפו תיקון 113 של חוק העונשין ולכן חל המתווה שנקבע בתיקון 113 הנ"ל.

הסנגור ביקש להפנות להסדר טיעון שעמד על הפרק במהלך ניהול ההוכחות בתיק, אך המערער דחה אז (בשנת 2005) את ההצעה ועמד על חפותו. הסנגור ציין, שבאותו הסדר הוסכם כי יוטל על המערער עונש מאסר של שנה אחת ובחופף יופעל המאסר המותנה בן 10 החודשים. לכן, כך טוען הסנגור, אין זה ראוי שבסיום המשפט תבקש המשיבה להטיל על המערער עונש שהוא פי שלושה מן העונש לו הסכימה לפני כן.

יד. הסנגור טען, כי אמנם המעשה בגינו הורשע המערער הינו חמור, אך יש לקחת בחשבון שמדובר באירוע אחד ובסופו של דבר המערער לא השיג דבר כתוצאה מן המעשה, שכן הבקשה נמחקה על ידו והוא ריצה את עונש המאסר, שבגינו הגיש אז את הערעור לבית המשפט העליון, מיד לאחר מכן.

טו. הסנגור ביקש לקבוע מתחם ענישה שיהא בין מאסר צופה פני עתיד, לבין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות והציג בפני בית משפט קמא פסיקה לתמיכה בטיעונו. הסנגור הוסיף, כי המערער נותן כיום את הדין על עבירה שביצע לפני 14 שנה, ובמשך כל השנים מתהפכת חרב הדין מעל ראשו.

טז. נכון הוא, כך דברי הסנגור, שכאשר העיכוב במשפט נובע מהתנהלותו של נאשם, משקל הטענה פוחת, אך לדבריו לא ניתן להתעלם מטיעון זה. אמנם המערער ברח, אך בסופו של דבר נענש, שהרי הוא נעצר בשווייץ לפני כשנה ויותר במעצר כ-13 חודשים שאותם ריצה בחו"ל ולא בארץ. לכן ביקש הסנגור שעונש המאסר שיוטל על המערער יהא כאורך תקופת מעצרו ולרבות עונש הצופה פני עתיד.

יז. המערער עצמו הביע בפני בית משפט קמא את התנצלותו על הפגיעה שנגרמה לבתי המשפט במהלך ההליכים בעניינו. הסנגור הפנה את בית משפט קמא לנסיבות האישיות בעטיין עזב המערער את הארץ לשווייץ.

המערער ציין שהוא מעוניין לפתוח דף חדש והגיש לבית משפט קמא מכתב בו הביע סליחה ומחילה על הטרדה שגרם וכן הביע חרטה על מעשיו.

יח. המערער ציין, שהוא נכה וסובל ממצב נפשי קשה שהביא לכך שבחר לנסוע לחו"ל כדי לראות שם את בנו. המערער טען בפני בית משפט קמא שגם היה מאוים על ידי העולם התחתון. במהלך מעצרו בשווייץ נפטרה אימו ולא הייתה לו יכולת לעלות על קברה. לטענת המערער הוא היום אדם שונה לגמרי, אשר נגע במוות וחזר לחיים על מנת לשקם את משפחתו וחיו. לטענתו הוא חולה במחלת מפרקים דלקתיים ומעוניין לחיות את שארית חייו ברגיעה.

יט. בית משפט קמא ציין בגזר דינו, כי לפי תיקון 113 של חוק העונשין העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, משמע, קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה ונסיבותיהם, מידת אשמו של המערער, לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב של חוק העונשין).

על בית המשפט לקבוע את מתחם הענישה ההולם תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע על ידי ביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה, והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם זה יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם (סעיף 40ג של חוק העונשין).

כ. בעניינו, כך קבע בית משפט קמא, הערכים החברתיים שנפגעו עקב מעשיו של המערער הם הפגיעה בסדרי השלטון והמשפט, טוהר מערכת המשפט ומעמד בית המשפט, במיוחד בית המשפט העליון. בית משפט קמא מדגיש, שמידת פגיעה מתבטאת בכך שהמערער הגיש לבית המשפט העליון, באמצעות מי שהיה אז סנגורו, מסמך מזויף הנחזה להיות חוות דעת פסיכיאטרית לפיה המערער אינו כשיר עוד לעמוד לדין. בכך ניסה המערער להשיג את ביטול גזר הדין שניתן נגדו ב-ת"פ מחוזי חיפה 202/01 וכן להשיג את ביטול החלטת בית המשפט העליון לפיה עליו להתחיל את ריצוי העונש בתאריך 17.2.02.

כא. מוסיף בית משפט קמא, שהמערער זיף את המסמך הנ"ל והגישו לבית המשפט העליון במטרה להכשיל ולמנוע הליך שיפוטי מתוך כוונה להטעות רשות שיפוטית, אם כי מאמציו בסופו של דבר כשלו והוא ריצה את העונש שהוטל עליו באותו גזר דין.

כב. באשר לנסיבות הקשורות בעבירה, מציין בית משפט קמא, כי המערער היה המבצע היחיד של העבירות בגין הורשע ומדובר בעבירות שבוצעו מתוך תכנון, תחכום, ותוך הפעלתו של מי שהיה אז סנגורו באופן שגרם לו בעקיפין להטעות את בית המשפט.

הנזק שהיה אמור להגרם, כך קבעה שופטת קמא, הוא האפשרות לעכב את ביצוע עונש המאסר עד לדיון בערעורו של המערער.

כג. העבירות נשוא הדיון כאן בוצעו בתקופה שבין 5.2.02 עד 14.2.02. כתב האישום הוגש אמנם בתאריך 30.5.02 אך הדיונים נדחו מזמן לזמן שלא באשמת המשיבה או בית המשפט, אלא מחמת התנהלות כזו או אחרת של המערער ושמיעת ההוכחות החלה רק ביום 22.2.05.

המועד להכרעת הדין נקבע על ידי בית משפט קמא ליום 3.6.08 אך מחמת בריחת המערער מן הארץ ניתנה הכרעת הדין רק לאחר שהמערער הוסגר ארצה בתאריך 29.3.15.

כד. בשים לב לעיקרון ההלימה, הערכים החברתיים שנפגעו, ומידת הפגיעה בהם, ובשים לב לנסיבות הקשורות בעבירות ובמדיניות הענישה, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר של 6 חודשים לבין מאסר בן 18 חודשים לריצוי בפועל.

כה. אשר לנסיבות שאינן קשורות בעבירה, ציין בית משפט קמא, כי המערער לא הודה בהזדמנות הראשונה

והוא הורשע רק לאחר שמיעת ראיות.

המערער הביע חרטה על מעשיו רק במכתב הטיעונים לעונש שהגיש לבית משפט קמא. העבירות אכן בוצעו עוד בשנת 2002, אך בית משפט קמא מציין כי **"מקוממת דרישת הסנגור להתחשב בחלוק הזמן כשיקול לקולא שעה שכל הדחיות בתיק, לרבות התליית ההליכים בחודש אוקטובר 2008, נעוצות בהתנהלותו של הנאשם עצמו"** (עמ' 41 בגזר הדין).

כו. עוד הוסיף בית משפט קמא, שלחובת המערער הרשעות קודמות בעבירות דומות של קבלת דבר במרמה, זיוף ושימוש במסמך מזויף, בריחה ממשמורת חוקית, עבירות מס, עבירות הונאה שונות, ובידוי ראיות.

המערער אף ריצה עונשי מאסר לא מעטים ואת העבירות נשוא כתב האישום הנוכחי ביצע המערער בשעה שמאסר מותנה בן 10 חודשים תלוי ועומד כנגדו.

כז. בית משפט קמא הוסיף שיש כמובן לנכות מתקופת המאסר של המערער את התקופה בה הוא שוהה במעצר מאז שנעצר בשווייץ בתאריך 6.3.14.

עוד העיר בית משפט קמא כי לא הוגש תיעוד רפואי שיתמוך בטענת המערער לפיה הוא סובל ממחלה קשה וגם לא העידו עדי אופי.

לנוכח כל האמור לעיל, הטיל בית משפט קמא על המערער את העונשים שפירטנו בפתח דברינו.

כח. המערער מיאן להשלים עם גזר דינו של בית משפט קמא, וערעורו מונח בפנינו.

המערער מלין על חומרת העונש שלטעמו ניכרת בו, לאור הנסיבות שנוצרו, חומרה יתרה וסטייה ניכרת מן הענישה הראויה בנסיבות העניין. אמנם, למערער חלק משמעותי בהתמשכות ההליכים, אך אין להתעלם, כך נטען, מחלוק הזמן המשמעותי ביותר בין מועד העבירה למועד בו ניתן גזר הדין, דהיינו בחלוק 13 שנה, וכן בשים לב לשינוי הנסיבות שחל אצל המערער בחלוק אותן שנים.

כט. אמנם המערער, כך נטען, נוטל את האחריות על חלקו בהתמשכות ההליכים בעניינו, אך אין בכך כדי לאיין את המשקל שהיה על בית משפט קמא ליתן בגזר דינו לכך שהמערער נותן את הדין כיום על מעשה עבירה שביצע לפני 13 שנים.

הסנגור מפנה בערעורו לפסיקה לפיה הביאו בתי משפט בערכאת הערעור בחשבון את ההתמשכות הניכרת של ההליכים המשפטיים וכך, למשל, בע"פ 125/74 מירום ואח' נ' מדינת ישראל פד לו(1) 57, בוטל עונש מאסר בפועל שהוטל על נאשמים עקב התמשכות ניכרת של ההליכים בעניינם משהמתינו כשלוש שנים עד למתן פסק הדין.

ל. בענייננו, כך טוען הסנגור, ניתן גזר הדין בחלוף 13 שנה מאז העבירה, אך למרות חלקו הלא מבוטל של המערער בכך שעזב את הארץ למשך שש שנים עד שנעצר בשווייץ, אין להתעלם מכך ששמיעת ההוכחות במשפטו נמשכה כחמש שנים והטלת הענישה 13 שנים מאז בוצעה העבירה, מאיינת את האפקטיביות של הענישה ומצדיקה את אי מיצוי הדין עם המערער.

לא. עוד טוען הסנגור, שבמהלך השנים מאז ביצוע העבירה ועד גזר הדין, חל שינוי נסיבות מהותי המצדיק התחשבות בענישה. המערער סובל ממצב נפשי מעורער ומוכרז מצעירותו כפסול דין (צורף מסמך בדבר צו הכרזה על פסול דין ומינוי אפוטרופוס משנת 1990), חלה במחלה קשה ומצבו הבריאותי התדרדר מאוד.

לב. בנוסף נטען בערעור, כי שגה בית משפט קמא משלא נתן משקל לתקופת מעצרו הארוכה של המערער במדינה זרה, זאת מעבר לכך שאכן תקופה זו נוכתה ממשיך המאסר כמתחייב על פי דין. ואולם, טענת הסנגור היא שנוכח הסבל הרב שעבר על המערער במעצרו למעלה משנה והיחס האנטישמי שהופגן כלפי המערער מידי יום על ידי אסירים אחרים ועל ידי סגל הסוהרים, היה מקום ליתן גם לכך משקל בענישה שנגזרה על המערער.

לג. בנוסף, טוען הסנגור, כי שגה בית משפט קמא בהתעלמו מכך שבמסגרת ההליכים בפניו עד להתלייתם בשנת 2008, נכרת הסדר טיעון בין הצדדים, ועל כך הודיעו הצדדים לבית משפט קמא ביום 1.6.05. בהסדר זה הסכימה המשיבה להעמיד את העונש על שנת מאסר בפועל תוך הפעלה בחופף של המאסר המותנה בן 10 החודשים.

טוען הסנגור, כי המערער חזר בו בזמנו מהסדר הטיעון הנ"ל וטען כי הוא עומד על חפותו וביקש להמשיך בשמיעת הראיות, וכך אכן היה. אמנם הסנגור ער לכך שאין המשיבה מחויבת לעונש שעליו הוסכם במסגרת הסדר טיעון, ובוודאי שאין בית המשפט כבול לכך. ואולם, הסנגור סבור, כי העונש שעליו סוכם בהסדר הטיעון אמור לשמש שיקול בעל משמעות כשבאה המשיבה להציג את עמדתה החופשית בדבר הענישה הראויה, וזאת מטעמי הגינות וצדק ובוודאי שעל בית המשפט שבפניו הוצג הסדר הטיעון להביאו בחשבון בשעה שהוא בא לשקול את הענישה הראויה למערער, גם אם הסדר הטיעון אינו מחייב כמובן את בית המשפט.

אין זה ראוי, לטעמו של הסנגור, שהעונש בסופו של דבר יחרוג חריגה קיצונית מן העונש עליו הסכימה המשיבה בהסדר הטיעון, שבוטל בסופו של דבר, ומוסיף הסנגור: **"ולו משום שבית המשפט אינו משים עצמו רשע יותר מהתביעה"** (סעיף 16 של כתב הערעור עמ' 4 סיפא).

לד. הסנגור גם טוען שהסדר הטיעון שנכרת אז בין הצדדים הוצג בפני בית משפט קמא לקראת סיום פרשת התביעה ולא נומק בקיומו של קושי ראייתי אלא כהסדר אשר מבטא את הענישה הראויה מנקודת מבטה של המשיבה.

עד כאן תמצית טיעוניו של הסנגור בערעורו.

לה. בישיבת בית המשפט שהתקיימה בפנינו ביום 4.6.15, שמענו את תמצית טענותיהם של באי כוח שני הצדדים.

נעיר שהמערער עצמו לא נכח בדיון (אלא אחותו), זאת לאחר שהמערער פנה בכתב לבית המשפט וביקש לפטור אותו מחובת הופעה.

לו. הסנגור חזר על תמצית הטענות כפי שכבר פורטו בהרחבה בערעורו, ולכן לא נחזור על הדברים שנית.

בא כוח המשיבה ביקש לדחות את הערעור. באשר לזמן הרב שחלף ציין בא כוח המשיבה שכתב האישום הוגש על ידי המשיבה כנגד המערער כחודשיים לאחר המעשה, ומאותו רגע היו דחיות מצד המערער, שהחליף בפרק זמן זה שישה סנגורים, ולכן תקופה זו אף היא באחריותו ובאשמתו של המערער, זאת כמובן **בנוסף** לשנים שחלפו מאז יצא לחו"ל ועד שהוסגר.

לז. באשר לענישה שהוטלה על המערער, מציין בא כוח המשיבה, שבגין המעשה נשוא הדיון הוטלו על המערער 12 חודשי מאסר בפועל ואין זו ענישה חמורה ואולי אף קלה, שהרי המעשה חמור עד מאוד: **"הגשת תעודה רפואית מזויפת לבית המשפט העליון במטרה לשנות תוצאות הליך"**. לטעמו של בא כוח המשיבה היה המערער אמור לקבל ענישה חמורה יותר.

בשלב זה הודענו לצדדים כי לא מצאנו לנכון לשמוע נימוקים נוספים מפי בא כוח המשיבה.

לח. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האישום שהוגש כנגד המערער, לגזר דינו של בית משפט קמא, להודעת הערעור המפורטת, ולטיעונים ששמענו בישיבה שהתקיימה בפנינו בתאריך 4.6.15 אנו סבורים שאין כל ממש בערעור זה, טוב לו אלמלא הוגש משהוגש, ואנו מורים על דחייתו.

לט. בצדק ציין בית משפט קמא, כי העבירות בהן הורשע המערער (זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף ובידוי ראיות) הן עבירות חמורות כעולה בבירור מתוך עיון בכתב האישום, וכן בשים לב לאמור בגזר דינו המפורט של בית משפט קמא.

מ. בצדק ציין בית משפט קמא, כי הערכים החברתיים שנפגעו על ידי המערער הם סדרי המשפט, טוהר מערכת המשפט, ומעמד בית המשפט. לא זו בלבד, אלא שהמערער תכנן את מעשיו בקפידה תוך זיוף חוות דעת פסיכיאטרית ותוך הטעיית סנגורו דאז שמבלי ידיעה הגיש מסמך מזויף לבית המשפט העליון. חלקו של המערער בביצוע העבירה הוא בלעדי.

מא. כל אלה יש בהם אכן כדי להוביל לענישה משמעותית ומרתיעה, קל וחומר ביוענו שלחובת המערער הרשעות קודמות בעבירות של קבלת דבר במרמה, זיוף, שימוש במסמך מזויף, בריחה ממשמורת חוקית, עבירות מס, עבירות הונאה שונות ובידוי ראיות.

המערער אף ריצה עונשי מאסר לא מעטים, ויתר על כן, עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים שהיה תלוי ועומד כנגדו שעה שביצע את העבירות נשוא הדיון כאן - לא הרגיעו.

מב. אנו סבורים, כי לא נפל כל פגם בשיקול דעתו של בית משפט קמא משהעמיד את מתחם הענישה ההולם על תקופה שבין 6 חודשים לבין מאסר בן 18 חודשים לריצוי בפועל.

מג. יש לדחות את טענת המערער כאילו לא הביא בית משפט קמא בחשבון את הנסיבות האישיות השונות עליהן הצביע המערער (אם כי נעיר שלא הוגש תיעוד רפואי לתמיכה בטענתו בדבר המחלה הקשה שנטען כי הוא סובל ממנה). ראוי להזכיר, שבית משפט קמא גזר בסופו של דבר על המערער בגין העבירות נשוא הדיון עונש מאסר של 12 חודשים לריצוי בפועל. מכאן שבית משפט קמא לא מיצה את הדין עם המערער, ולא דן אותו למאסר בפועל לפי הרף העליון של מתחם הענישה.

אכן, בית משפט קמא הפעיל במצטבר את 10 חודשי המאסר על תנאי שהיו תלויים ועומדים כנגד המערער, אך זהו כמובן פועל יוצא של העובדה שהמערער ביצע את העבירות נשוא הדיון בתקופה שהמאסר המותנה היה תלוי ועומד כנגדו, ועל התנהלותו זו של המערער אין לו להלין אלא על עצמו בלבד.

מד. תמימי דעים אנו עם בית משפט קמא בכותבו בפסקה 12 של גזר הדין עמ' 41: **"אולם מקוממת דרישת הסנגור להתחשב בחלופי הזמן כשיקול לקולא..."** אין בידנו אלא להצטרף לאמירה זו של בית משפט קמא שהרי ממה נפשך: לא זו בלבד שהמערער ברח מן הארץ ולא ניתן היה לשמע את הכרעת הדין במועד אותו קבע בית המשפט (3.6.08), ולפיכך נאלץ בית משפט קמא להורות על התליית ההליכים כנגד המערער, באופן ששימוע הכרעת הדין היה אפשרי רק לאחר שהמערער הוסגר משווייץ ארצה וזאת בתאריך 29.3.15, משמע המדובר על עיכוב של קרוב ל-7 שנים שהיה אך ורק בעטיו של המערער.

מה. כאילו אין די בכך, הרי מעיר בית משפט קמא בגזר דינו שגם התמשכות ההליכים בתקופה מאז שהוגש כתב האישום בשנת 2002 (בערך כחודשיים לאחר ביצוע העבירות), ועד התליית ההליכים בשנת 2008,

נעוצה אף הוה בהתנהלותו של המערער מחמת הדחיות שהיו בתיק בעטיו.

הפסיקה שאליה מפנה סנגורו של המערער בדבר ביטול עונש מאסר לריצוי בפועל, או התחשבות ממשית בכך שההליכים המשפטיים התמשכו באופן ניכר ויתר על המידה, הוה אכן רלוונטית ויש ליישם אותה אף זאת, מקום בו הנאשם התנהל מצידו בצורה עניינית, ולא גרם לדחיות ולעיכובים בניהול התיק, וזהו בוודאי לא המקרה נשוא הדיון שבפנינו.

מו. גם טענתו של המערער לפיה הוה על בית משפט קמא להביא בחשבון את העובדה שבמסגרת הסדר הטיעון מיום 1.6.05 הייתה המשיבה מוכנה שההליך יסתיים בשנת מאסר אחת בפועל וכי עונש המאסר המותנה יופעל במצטר, אין בה כל ממש ודומה שראוי הוה אף להימנע מן ההתבטאות כפי שמופיעה בשורה האחרונה של סעיף 16 להודעת הערער, עמ' 4 סיפא.

משלא יצא הסדר הטיעון לפועל, וזאת לאחר שהמערער העדיף לנהל את התיק עד תום (וזו כמובן זכותו הלגיטימית), הופך הסדר הטיעון לבלתי רלוונטי, ולא הוה מקום לבוא בטרניה כנגד בית משפט קמא על כך שלא התחשב כשגזר את דינו של המערער באותו הסדר טיעון משנת 2005 שכאמור לא יצא לפועל בעטיו של המערער.

מז. נוסף למעלה מן הדרוש, כי השיקולים המנחים את המשיבה בכל הנוגע להסדרי טיעון, טובים ויפים הם כל עוד לא הוכרע דינו של הנאשם, שהרי כל עוד לא ניתנה הכרעת הדין כל האפשרויות פתוחות וכל אחד מן הצדדים עורך לעצמו את חשבון הסיכויים והסיכונים, כל אחד ושיקוליו עימו. משניתנה הכרעת הדין ועל פיה הורשע המערער בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לא הוה עוד מקום להיזקק לאותו הסדר טיעון שלא יצא לפועל, והדברים ברורים.

מח. הענישה שהוטלה על המערער חייבת גם לבטא את העובדה שהמערער ביצע את העבירות מתוך תכנון ותחכום, דהיינו הוה תכנן את מעשיו בקפידה תוך זיוף חוות דעת פסיכיאטרית ותוך הטעיית סנגורו דאז, בכך שגרם לאותו סנגור להגיש מסמך מזויף לבית המשפט העליון.

נוכח הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו בהתנהלותו זו של המערער, יש מקום לכך שהאינטרס הציבורי יגבר על האינטרס האישי של המערער.

מט. סנגורו של המערער חזר והדגיש בפנינו את הסבל שהיה מנת חלקו של המערער בתקופת מעצרו בשווייץ, על פני למעלה משנה עד שהוסגר ארצה.

נעיר, שכשם שלא הוגש כל תיעוד רפואי לביסוס טענת המערער על כך שהוה סובל ממחלה קשה, כך

גם לא הובאה ראייה כלשהי בדבר אותו סבל חריג בתקופת המעצר לו טען המערער. כידוע, תנאי מעצר קשים הם בדרך כלל מאלה של תנאי מאסר, אך בכך עניינו של המערער איננו שונה ואיננו חריג לעומת נאשמים אחרים אשר שוהים במעצר עד שנגזר דינם.

מכל מקום תקופת המעצר נוכחה כמובן מתקופת המאסר שנגזרה על המערער.

נוסיף ונעיר, שגם לגבי העובדה שהמערער שהה בתנאי מעצר בשווייץ תקופה ארוכה, אין בידו של המערער להלין אלא על עצמו בלבד שהרי הוא זה שראה לנכון, משיקוליו, לברוח מן הארץ בשעה שהייתה אמורה להינתן הכרעת הדין כנגדו. מעצרו בשווייץ, עד להסגרתו למדינת ישראל, הינו כמובן פועל יוצא של אותה בריחה בטרם ניתנה הכרעת הדין בשנת 2008.

נ. לסיכום:

הענישה שהטיל בית משפט קמא על המערער איננה חמורה כלל ועיקר, קל וחומר כשמביאים אנו בחשבון, בין יתר השיקולים, גם את הרשעותיו הקודמות של המערער ואת העובדה שהעבירות בוצעו שעה שמאסר מותנה בן 10 חודשים היה תלוי ועומד כנגדו. מסקנתנו, לנוכח כל המפורט לעיל, היא שגזר הדין של בית משפט קמא הולם את נסיבות העניין ואיננו מצדיק את התערבותנו כלל.

לפיכך, אנו מורים על דחייתו של הערעור.

ניתן היום, כ"ב סיוון תשע"ה, 09 יוני 2015, בהעדר הצדדים.

מזכירות בית המשפט תמציא את העתקי פסק הדין (בהסכמת הצדדים) אל:

הסנגור - עו"ד פ. בריק חיפה.

בא כוח המשיבה - עו"ד נמירובסקי, פמ"ח פלילי חיפה.

למערער עצמו - באמצעות שב"ס מחלקת האסיר.

ש' ברלינר, שופט

כ' סעב, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]